

LOFFI

TEKIJÄT

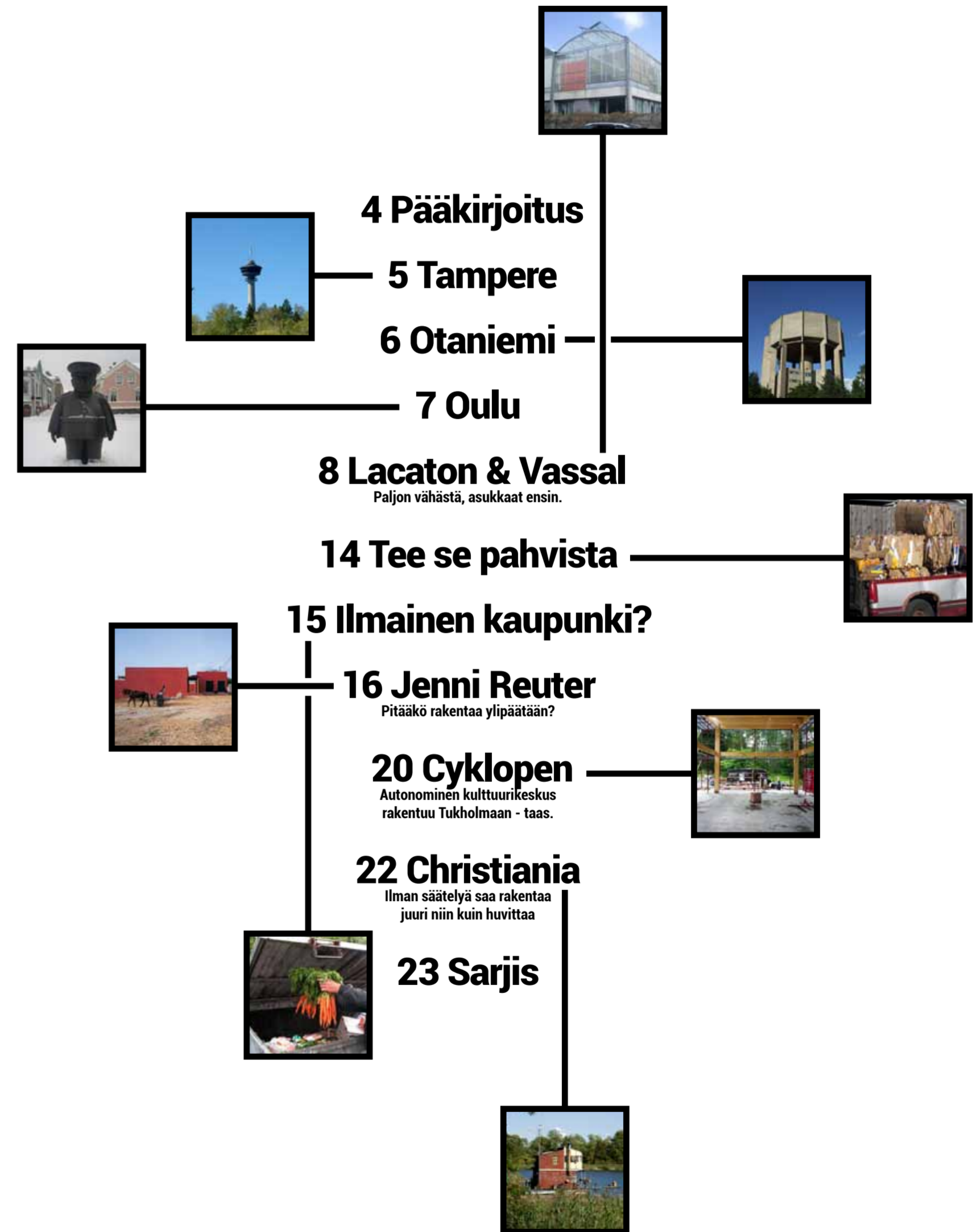

Seuraavan Otaniemen Arkkitehtiopiskelija-lehden teemaa pohties-
sa mietimme mitä teemoja aiemmat lehdet olivat käsitelleet. Kau-
punkitilan haltuunotosta ja väliaikaisuudesta oli ollut puhetta, jo-
ten emme halunneet käsitellä aivan samaa aihetta. Niin sanottu
ruohonjuuritason tai jokamiehen arkkitehtuuri kuitenkin kiinnosti,
joten lehden teemaksi otettiin LOFI. Sana on lähtöisin audiotekni-
kasta, mutta sitä käytetään puhekielessä puhuttaessa esimerkik-
si halvalla ja yksinkertaisesti toteutetuista, toimivista ratkaisuista.

Lehden päätoimittajana toimi Iris, joka myös haastatteli Jenni Reute-
ria hänen näkemyksistään teemaan liittyen. Antti taittoi lehden, kir-
joitti artikkelin Lacaton & Vassal -arkkitehtitoimistosta ja esitti lehden
lopussa myös muutamia Christianiassa ottamia kuvia. Maija piir-
si jokaisen lofi-kokin keittokirjaan kuuluvan sarjakuvan. Karita selvit-
ti mahdollisuuksia rakentaa kalusteensa kierrätysmateriaalista itse.
Kaisa pohti, mitä maksutonta kaupungista löytyy. Pijatta kävi talkois-
sa rakentamassa riippumatonta kulttuurikeskusta ja jututti sen suun-
ittelijaa. Jussi hommasi mainostajat jotta lehti saatiin painettuakin.
Eri arkkitehtiosastojen edustajat päästettiin muistelemaan pääsykoe-
aikoja antamalla heille tehtävä, joka tuli ratkaista ilman rahoitusta.

Lehteen haettiin varta vasten teemaan sopivas-
ti ilmaiset fontit ja lisämateriaaliksi haettiin Creati-
ve Commons -lisenssillä vapaasti käytettävissä olevia kuvia.

SISÄLTÖ

MIELI AVOINNA

Arkkitehtijulkaisut vilisevät rendattuja kuvia, joiden materiaali asetukset ovat viimeispäälle hiottuja. Luksusta haetaan arvokkaaksi koetuin materiaalein, mutta entäpä jos lasitiilet vaihtuisivatkin olutpulloihin.

Länsimaisen ihmisen näkökenttä on supistunut, turtunut totuttuun. Oman elinpiirinsä katsominen ulkopuolisen silmin antaa arvoa arvottomaksi koetulle. Katseen avartaminen mahdollistaa jätteiden näkemisen vaihtoehtoisina rakennusmateriaaleina, jolloin pullot löytävät paikkansa saviseinään valoaukoiksi ja roskalavoilla lojuva aaltopahvi taipuu huonekaluiksi. Tietoisuus mahdollisuuksista synnyttää uusia ideoita.

Arkkitehtuurin riisuminen ylimääräisestä kimmellyksestä johdattelee peruskysymysten äärelle – Miksi? Onko ylipäättään tarvetta rakentaa? Utelias mieli löytää kaupungista monta koloa, jotka kutsuvat ihmisiä luokseen ja olemaan kuin kotonaan. Aina ei tarvitse tarttua moukariin, vaan jo pienikin ele

voi olla muutos turvallisempaan ja viihtyisämpään elinympäristöön.

Arkkitehdin työssä korostuu sekä olemassa olevan tiedon hyödyntäminen että avoimuus uusille näkemyksille. Totuttujen asenteiden muuttaminen on suunnittelun vaikeimpia osia ja siihen tarvitaan samaistumista eri osapuoliin sekä innostavaa ilmapiiriä. Nouseville arkkitehtipolvilta peräänkuulutetaan itsenäisempää ja aktiivisempää roolia suunnittelijana. Ovet ovat avattavaksi.

Arkkitehtiopiskelija ravastaa lukijaansa katsomaan maailmaa avoimin mielin, tarjoaa virikkeitä innostukseen ja kannustaa tiedonhakuun. Minulle tämän numeron teko on ollut avartava kokemus herättäen pohdiskelemaan niin suunnitelman punaista lankaa kuin pellonreunalla makaavan pölykapselin kohtaloa. ■

Lis Anderson

**Osta
killan
historiikki
35 euroa**

<http://ak.ayy.fi/historiikki>

**SEURAAVILLA
SIVUILLA KUUL-
LAAN KUNKIN
KOULUN KUULU-
MISET PUHEEN-
JOHTAJIEN
KERTOMANA**

**LISÄKSI
ARKKITEHTI-
OPISKELI-
JA TESTAA
TAMPEREEN,
HELSINGIN
JA
KOULUTUSEROT**

Tehtävänäsi on asuttaa 1000 koditon-
ta. Käytössäsi ei ole rahaa ja asun-
nottomat osallistuvat itse rakenta-
miseen. Miten ratkaiset ongelman?
Emme hae realistista ratkaisua vaan
pääsykoemaista konseptia. Kirjoitus
tulee täydentää havainnollistavalla
kuvalla taikka prosessikaaviolla.
Tekstiä kirjoittaessasi pidä mielessä,
että juttusarjalla pyrimme löytämään
koulukuntaeroja ja jo kirjoituksen
otsikosta tulee löytyä opiskelupaikka-
kunnan nimi.

Saatte aloittaa. Onnea koitokseen.

TAMPEREFIIILIS

**Aura
Pajamo**

Porkkanakakkua ja piparkakkuja. Sählyvuoroja ja raadin kokouksia.

Julisteita, flajereita, kolmemetrinen mörkö. Ulkkareita ja sushi-illoja. Punaviiniä. Paniikkipuheluita, Ainfospämiä. Hanna Galtat. SAFA ja juustoja. Erikeeperin tahmaamia sormia. Intoa kesästä, mökkiviikonloppuja, kamala kaipuu takaisin kouluun. Kiristyviä hampaita, oransseja hiuksia, yksi kirkkailla väreillä yhdessä maalattu sauvolainen autonromu (nyt jo romuttamolla). TPS (pursiseura), origamia, Hymypullaa ja hymyjä. Parhaita ystäviä. Luovuutta ja bussimatkoja. Helveticaa ja Comic

Sansia. Istumajärjestyksiä ja Viro.

Pitkiksi venyneitä öitä piirustussalilla, pidemmiksi venyneitä aamuja.

Kapalevyjä ja tussitilauksia. Uusia juomalaluja vanhoja ja uusia professoreita muistaen. Tippu tuppupäppö. Saatoja litroja kahvia, koulutuspolitiikkaa, direktiivejä ja diureetteja. Remontti, remontti, remontti. Yhden häät. Kultaisten erikoisen hajuisen olutnyry.

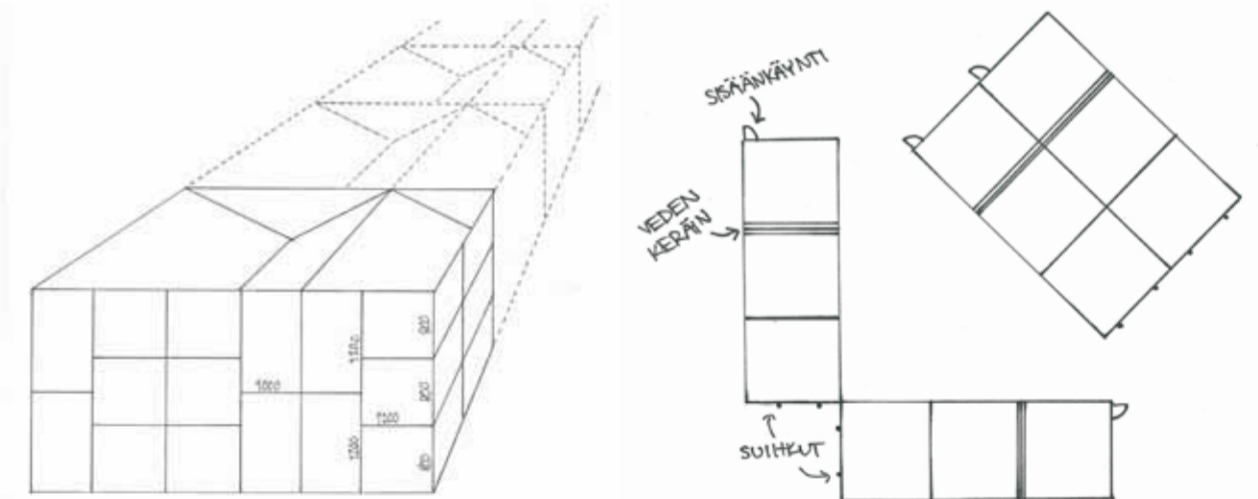
Emäteemuja ja emämunauksia. Blogia ja pehmeitä lyijykyniä.

Henkilökohtaisia hajoamisia ja puheita elämämme naisille.

Uskoa siihen että ehkä tästä voi sitenkin tulla jotain.

Mitäs teille muille killoille on tapahtunut vuonna 2012? ■

TAMPEREBLOCK

**Kondrad
Lagerstamm**

Suunnitelma koostuu pienistä elementtirakenteista, joita yhdistelemällä luomme viihtyisän asumisympäristön minimaalisilla kustannuksilla. Elementit tuovat mieleen 50-luvun rintamiestaloja, joita rakennettiin nopeasti, tehokkaasti ja edullisesti. Elementtien vahvuutena ovat kevyt rakenne, helppo muunneltavuus, yhdistelymahdollisuudet sekä sisätilojen valoisa tunnelma. Elementtien rakenne koostuu EUR-

sekä FIN-pakkauslavoista. Näitä on saatavilla ilmaiseksi kaatopaikoilta, rakennustyömailta sekä varastoilta. Lavojen onto rakenne mahdollistaa eristyksen rakentamisen lautojen väliin. Eristeenä elementeissä käytetään kuivaa sanomalehteä, pehmeitä vaahdomaisia hedelmämuoveja sekä kaikkea muuta eristyksen sopivaa materiaalia, kuten polystyreenilevyn palasia. Elementit vuorataan ulkopuolelta vaalealla jätemuovilla. Elementtien eteläisivut vuorataan mustalla jätemuovilla, joka kerää lämpöä sisätiloihin.

Elementtien katoille rakennetaan vesisäiliöt, joihin otetaan talteen sadevettä. Tämän vuoksi elementtien katot

ovat kaltevia. Niiden matalassa päässä on letku, joka vie veden sisälle rakennukseen. Katon kaltevuus mahdollistaa veden paineen. Katolla oleva vesi myös lämpenee auringon vaikutuksesta, tuottaen näin lämmintä käyttövedettä asukkaille. Katot vuorataan pressuilla, jotta vesi ei vuoda sisälle. Elementtejä eri tavoin yhdistelemällä saadaan luotua suuria vesisäiliöitä, joista asukkaat voivat yhdessä käyttää vettä.

Tilat asetellaan yhtenäiseksi jonoksi, jotta asukkaat voivat kulkea rakennuksen läpi. Yksityisyyden takaamiseksi tilat ovat kuitenkin myös kevyillä väliseinärakenteilla suljettavia. ■

VAIKUTA!

Lauri
Lehtoruusu

Hiljattain Otaniemessä pidetyissä Suomen arkkitehtuurikoulutuksen 140-vuotisjuhissa minua pyydettiin puhumaan arkkitehtuurin ja arkkitehtikoulutuksen tulevaisuudesta. Puhuin siitä, minkälaisia meidän tulee olla, jotta pystymme vastaamaan tulevaisuuden odotuksiin. Arkkitehtien nimittäin odotetaan ratkaisevan moni nykyajan suurista ongelmista. Monet niistä arvoista, joilla arkkitehdit ovat ylpeilleet jo vuosikymmeniä ja niistä kysymyksiä, joita olemme pohtineet yhtä pitkään, ovat nyt suuren yleisen huulilla. Arkki-

tehtien äänelle on selvästi kysyntää yhteiskunnallisessa keskustelussa, mutta osaammeko vastata kysyntään.

Arkkitehtuuri on luonteeltaan yhteiskunnallista ja siksi moni arkkitehti vaikuttaakin lähinnä oman ammattinsa kautta. Jokainen suunnitteluratkaisu ohjaa yhteiskuntaa tiettyyn suuntaan, ja monet ratkaisut ovat arvoperustaisia. Yhdyskuntasuunnittelussa arkkitehtien työ on jopa pohjana poliittiselle päätöksenteolle. Yhteiskuntaan voi vaikuttaa myös suoraan tekemällä: Useampi nuorten arkkitehtien tai arkkitehtiopiskelijoiden porukka pelastaa maailmaa kolmannen sektorin rahoit- tamalla kehitysmää- arkkitehtuurillaan. Arkkitehtuurilla on aina yhteiskunnallinen ulottuvuus.

Arkkitehtien ei tarvitsisi tyytyä vai-

kuttamaan vain ammatinsa kautta. Arkkitehdin tutkinto antaa, tai ainakin toivottavasti antaa, valmiudet laajojen kokonaisuuksien hallintaan ja monimutkaisten ongelmien luovaan ratkaisemiseen – taitoihin joita nimenomaan tarvitaan yhteiskunnan johtoportilla. Miksei siis ole enemmän arkkitehtejä kansanedustajina, kaupunginvaltuutettuina ja yritysjohtajina? Arkkitehti sopii aivan yhtä hyvin kokouspöydän kuin piirustus- pöydän ääreen!

En kuitenkaan aio tässä kehottaa teitä äänestämään kunnallisvaaleissa arkkitehtiopiskelijoiden porukkaa pelastaa maailmaa kolmannen sektorin rahoit- tamalla kehitysmää- arkkitehtuurillaan. Arkkitehtien vaikutusmahdollisuuksia voi parantaa asettamalla ehdolle aivan toisissa vaaleissa, nimittäin oman kiltasi vaalikokouksessa. Vaikuttaminen on taito, jonka oppii vain harjoitte-

lemalla. Järjestöissä toimiminen antaa mahtavia valmiuksia, joita tarvitsee niin työelämässä kuin yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa – valmiuksia, joita ei välttämättä opi piirustus- pöydän tai ca- din äärellä.

Jokainen meistä on työelämässä joko osana projektia tai johtamassa sitä, jokainen tulee istumaan kokouksissa ja tapaamisissa. Jokaisen tarvitsee oppia vakuuttamaan muut omasta ideasta – myös ilman esittelyplansseja. Tätä kaikkea pääsee tekemään kiltatoimijana. Kiltatoiminnassa oppii tarttumaan toimeen ja saa uskallusta ottaa hankalatkin haasteet mahdollisuuksina. Siispä vaikutatpa maailmaan suoraan arkkitehtuurillasi taikka kokouksissa ja toimielimissä, kiltatoiminnasta saat siihen oivat eväät. Lähde siis mukaan! ■

LEIJUVA OTANIEMI

Jere
Pääkkönen

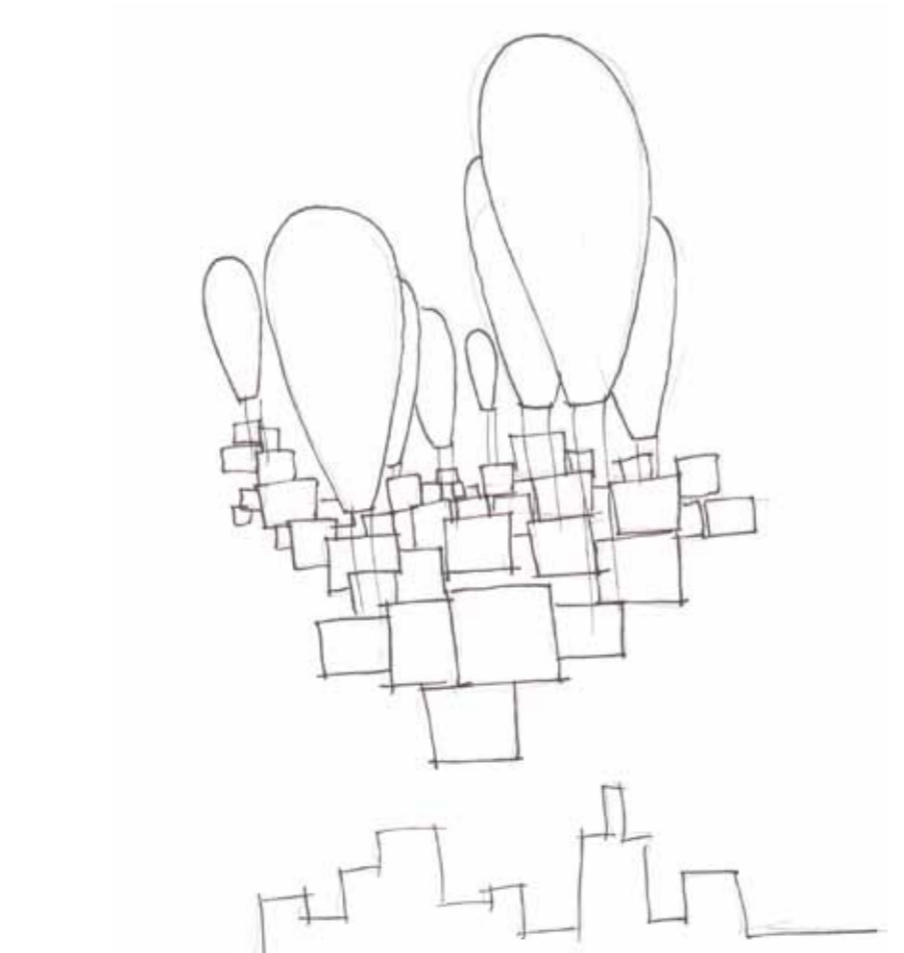
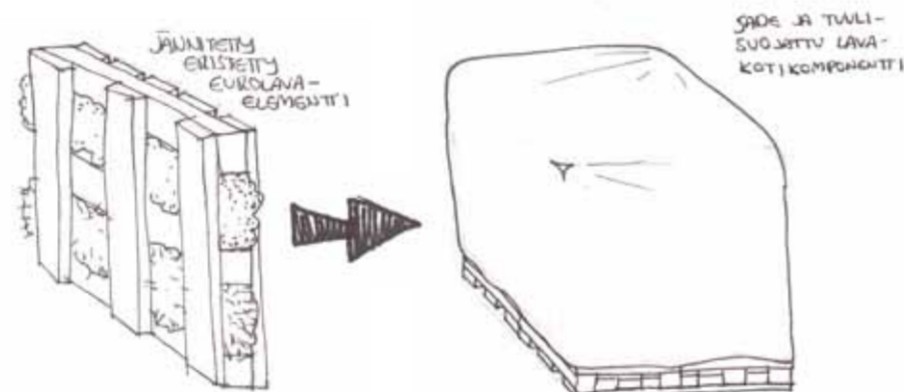
Ensimmäisessä vaiheessa mobilisoidaan osa kodittomista keräämään erilaisista hyväntekeväisyys- ja avustuskohteista, kuten UFF ja Kontti, tuuli- ja sadetakkeja sekä untuva- että turkisvaatteita. Toistensamanaikaisesti kerätessä eurolavoja ympäri kaupunkia.

Suurin osa eurolavoista käytetään sellaisenaan jännitettyinä rakennel- lementteinä ja osa puretaan puumateriaaliksi. Näin lavoista voidaan helposti rakentaa erilaisia huonekomponentteja. Eurolavojen ontelorakenteen ansiosta niistä saa vaivattomasti eristäviä seinäkäyttään eristemateriaaleina untuva- ja turkisvaatteita. Jos vaatteita ei ole käsitelty liikaa, säilyttävät ne materiaalleilleen ominaisen vedenhylkimiskyvyn. Kun eurolavoista kasattuja huonekomponentteja on riittävästi, voidaan niitä koota suuremmiksi asumiskokonaisuuksiksi. Tarkoituksena aikaansaada kommunikäyttöön kelpaavia raken-

nelmiä. Lopulta nämä asumiskokonai- suudet päällystetään tuulitakeilla, jotka estävät viiman rakennusten sisällä.

Samanaikaisesti rakennuspajan kanssa pyörii ompelimo, jossa sadetakeja yhdistetään kuumailmapalloiksi. Palloja valmistetaan runsaasti tarkoituksena nostaa kodittomien eurolava- kommuunikotikaupunki leijumaan Otaniemen ylle. Avotulen ammattilaisina kodittomat taitavat ilmapallojen hallin- nan ja huonon sään sattuessa koko kylän voi nostaa sadepilvien yläpuolelle. Mohoava asutusratkaisu mahdollistaa myös vähävaraisille helpon tavan liik- kua. He voivat seurata vuodenaikoja lintujen lailla. Sietämättömän talven saapuessa Suomeen kommuuni voi lii- tää etelään ja palata takaisin vasta kun on saanut tarpeekseen etelän paah- teesta.

Asumismahdollisuutena kuumailma- pallolavakylä on houkutteleva – Upeat näkymät ja täydellinen sijainti tontilla ovat aina taattuina. Asumusmuodon myötä ennen ylenkatsotut muuttuvat ylenkatsotuksi ja ne, joiden niskaan pas- ka on ennen valunut saavat vuorostaan valuttaa sitä takaisin. ■

JOULUKSI KOTIIN

Marianna
Luoma

On heinäkuu – lämmintä, kosteaa, kesä. Rantapenkereiden veneiden alle tai kaupungin porttikongien suojaan voi paeta sadetta ja nukkuu yönsä, S- marketin takapihalta voi hakea aina iltayhdeksän jälkeen ruokaa. Kaikki on ilmaista, täytyy vain pysyä liikkeessä. Syksyn lähetessä kodittomuus alkaa aiheuttaa vilunväristyksiä ja yksinäisyys- kin alkaa hiipiä mielen perukoille kesän lämmön hiipussa.

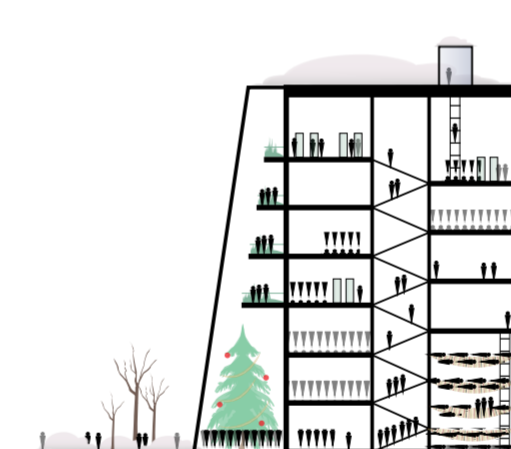
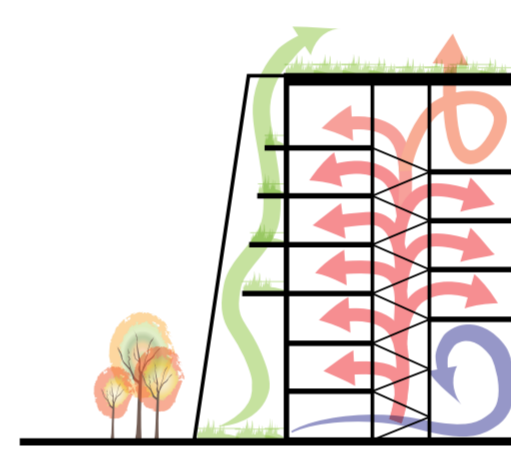
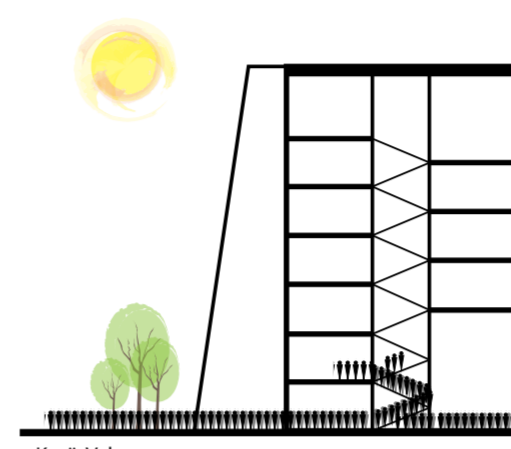
Suomessa on valtava ylitarjonta toimistotilasta: Nokian massairisanomi- set, pääkaupunkiseudun reunoille kohoavat toimistohelvetit, työpaikkojen valuminen pois Suomineidon helmoista kohti etelää ja itää. Tyhjä, lämmintä ja valoisa tilaa on tarjolla jokaisessa edes keskisuudessa kaupungissa - on Techopoliksia, entisiä teollisuushalleja ja uutuuttaan kiitteleviä toimistoro- neja. Tuhannen asunnottoman voimin moisen lasikuution rakentaminen kuu- lostaa mahdottomalta, mutta entä sen valtaaminen ja mukauttaminen tuhan- nen hengen yhteisöksi? Syksyn satei- den piiskatessa vauhtia rattaat alkavat pyöriä.

Lasisen kaksoisjulkisivu takana al- kaa kasvaa ruoaksi kasviksia ja katto- puutarhaan voi myllätä perunapellon seuraavaa satokautta varten. Lopun tarpeellisen ruoan voi edelleen hakea naapurin automarkettien takapihalta, talvella alkaa taas saada lihaakin, pa-

kasteena. Asunnottoman elämä ei välttämättä kulje "yhdeksästä viiteen" -vuorokau- sirtymisissä vaan ihmisten elämäntiimit limittyvät keskenään. Lepo ja uni saa- vat paikan suureen korkeaan aulatilaan rakentuvassa nukkumatilassa, jossa on aina joku. Tila on täynnä patjoja, sei- nistä riippuu verkkoja ja riippumattoja. Yhteisö ja muiden läsnäolo luovat tur- vallisuu- den tunteen; aina on joku, joka vahtii toisten unta ja välillä voi herätä ja jutella vierustoverille. Ei haittaa vaikka ääniin herää, keskusteluun mahtuu aina mukaan tai voi vain kuunnella ja nukah- taa rauhoittavaan puheensorinaan.

Vuorokauden rytmien limityksessä ti- lojen käyttö on jatkuva eikä sitä tarvita niin paljoa. Jokainen ihminen tarvitsee kuitenkin oman tilan, ja uskoakseni myös kodin. Asunnon tarve on kuiten- kin kyseenalaistettavissa kun ihmiselle on olemassa paikka, jonka voi kokea omakseen. Toimistotalon sokkeiloista ja avotoimiston sormien väleistä löytyy jokaiselle sitä tarvitsevalle paikka rau- hoittua, osa taas kantaa omaa tilaansa mukanaan. Ensilumen vihdoin joulun korvilla sataessa oman tilan lämpö on arvo jo sinänsä.

On eri asia onko kenelläkään vielä- kään asuntoa, mutta nyt jokaisella on koti. Kodin luoma tunne myös ylläpitää yhteisöä ja mahdollistaa sen toimimi- sen ja jatkumisen ekologis-sosiaalisena elionä. Kun tilasta tulee koti, siitä haluaa pitää huolta ja kehittää. Uusi koti ei myöskään pidättele - se ei ole vankila, vaan mahdollisuus. ■

Aleksis
Rastas

Auvoisan kesän päätteeksi sähköpos- tittani on yksi lukematon viesti. Se on Otaniemestä. "Mitä teidän killalle kuu- luu?" esitetään kysymys.

Kulmakarvat kohoavat ja kasvoillani päily epä tietoisuus. Peppua kutittelee siihen malliin, että veikkasin meiningin Oulussa olevan erinomainen. Ollakseni kuitenkin rehellinen täytyy minun sanoa: En tiedä, olen ollut poissa paikka- kunnalta. Vastaaminen kysymykseen tuottaa hankaluuksia.

Vaan ei minulle. Hyvät opiskelijat sekä jo valmistuneet

arkkitehdit, äläkää jännitäkö! Tarkastan Facebookista mikä on tilanne. Olkoon se kompetentti vastaus kysymykseesi lehti, joka toivottavasti tälläkin kertaa on yhtä hieno kuin se aiempi lärpäke, jonka me teimme. Katsotaan...

Ainakin Arkkitehtikillan nettisivuilla käydään kiihkeä keskustelua vapaista asunnoista sekä joku aikataulutunari- kin kauppa excursiopaikkaansa Pe- ruun 700 euron alennuksella.

Sihteeri näyttäisi etsivän tanssiseu- raa tälle syksylle. Pitkät pojat kiin- nostavat tätä vaaleaverikköä. Killan yhteistiedot(kin) löytyvät päivitetuiltä nettisivuiltamme.

Suhdevastaavan seinältä kuohuu Kil- tatalon remonttirahojen keräämisestä ansaittu turhautuneisuus. "Tilasin drin- kin nimeltä Katkerat Ämmät". Ei hait-

taa, kohta on parempi mökki meillä.

Uudet pienryhmäohjaajat käyttävät fuksien kaitsemiseen sosiaalista me- diaa apuna kuin mitkään nuoret. Kuu- lemme he ovat lähettäneet taatelikorin sekä glögiä onnitteluna uudesta opis- kelupaikasta. Mahtavaa.

Kirjoittaja itse tietää lukuvuoden starttaavan speksaakkelimaisesti, sillä tekstinkäsittelyohjelmassaan hänellä hautuu Media Lounge -kilpailuohjelman luonnos. Mikä? Mene jo sinne nettiin (oulunarkkitehtikilta.net). Ja sanoinhan meiningin olevan kohdillaan!

Yksi varimmista syksyn merkeistä on kuitenkin jokavuotiset KELAn onnit- telukirjeet. Ja eipä näytä järjestelmään korjausta tulevan. Muistakaa taistella oikeuksienne puolesta toverit!

Oli miten oli, niin homma nimi säilyy

FAUSTO!

samana tuttu. Oulussa ei arastella. Tämä ja ensi vuosi tuo taas taatelikoril- lisen verran uutta kauraa. Vinkkinä tu- levaisuuden luovutan yhden sloganeis- tani Teille rakkaat lukijat: Mielikuivitus - käyttäkää sitä pahimpana aseena!

Kaikkia tasapuolisesti tsempten ja Tehtaankadun työtovereita kaivat, n,

P.S. Kesä toissäs tutustutti minut pe- rinpohjaisesti matkaviestimeni Calen- dar-softaan. Näyttääpa sieltä löytyvän myös jo yksi muistutus ensi kevälle. "Ööpinen 50v" ■

OSUIN TOUKOKUUSSA PUOLIVAHINGOSSA yhteen Lacaton & Vassalin puhutuimmista kohteista, vaikka en silloin tiennyt toimistosta mitään. Kartalta bongaa minä museo olikin suljettu ja ihmettelin miksi suuri määrä ihmisiä odottaa viereisen sisäänkäynnin edustalla. Seinustalla luki suurin kirjaimin "Triennale".

Odottelin puoli tuntia paikan avautumista ja astuin sisään. Aula oli suuri ja aava kuten taidemuseolta antaa odottaa. Huomio kiinnittyi ensimmäisenä kattoon ja sitä kantaviin pilareihin. Ne näyttivät siltä kuin rakennusta purkamaan valmistautuvat urakoitsijat olisivat riipineet niistä kaiken ylimääräisen päältä ja jättäneet sellaisikseen. Edekseni pidemmälle museoon ei mennyt kovinkaan pitkään ymmärtää että niin oli näemmä tehty koko talossa.

Palais de Tokyo perustettiin kymmenisen vuotta sitten eräänlaiseksi anti-museoksi, ajankohtaisen näyttämöksi ja kohtaamispaikaksi. Nyt siitä on muodostumassa yksi Euroopan suurimpia tämän hetken luoville liikkeille omistettuja kohteita, jossa tiloja eri toimintoille on yhteensä 22 000 neliometriä.

Museo oli uskomaton kokemus, triennaalin läpikulkemiseen sai helposti kulumaan kolme tuntia. Joka ikisen nurkan takaa löytyy uusi huone tai uudet portaat kerrosta alemmas. Näytelykäyttöön on valjastettu sekä suuret aulatilat, penkeistä tyhjennetyt elokuvasalit sekä kellaritilat kantavista rakenteista muodostuvine sokkeloineen. Valaistuksena saattaa toimia pelkkä seinään pultattu työmaavalo.

Näkemällä oikeastaan paljon vähemmän vaivaa ja sijoittamalla vähemmän rahaa kuin useimpiin vastaavankokoisiin taidemuseoprojekteihin ollaan saatu aikaiseksi kokonaisuus joka on kiinnostavampi ja eläväisempi kuin kalliimmat vertaisensa.

Valmistuttuaan arkkitehdeiksi, Jean-Philippe Vassal ja Anne Lacaton muuttivat Nigeriin viideksi vuodeksi. Paikallisesta arkkitehtuurista he oppivat arvojärjestelmän, joka poikkesi vahvasti heille Ranskassa opetetusta. Nigerissä rakennusten tärkein toiminto on tarjota viileyttä asukkailleen. Koska resurssit ovat vähäiset, paikalliset rakentavat sisätilaa vain minimimäärän ja toimivat suurimman osan ajastaan ulkona, liikkuen sinne, missä varjoa milloinkin on. He rakentavat suojansa uudelleen käyttöön otetusta materiaalista sillä muuta ei välttämättä ole saatavilla tai siihen ei ole varaa. Nämä rakennelmat – yksinkertaisimmillaan keppien varaan pingotetut t-paidat – koetaan tarpeen tullessa ja puretaan kun niille ei ole enää käyttöä.

Suunnitellessaan länsimaissa, arkkitehtejä on vastassa loputon määrä erilaisia määräyksiä. Lacaton & Vassalin tavoitteena on tarjota asukkaille mahdollisimman hyvät elinolosuhteet toteuttamalla projektit paremmin kuin määräykset sallivat. Niitä muokataan omiin tarkoituksiin jottei niistä tule suunnittelutyölle rajoite.

Olemassaolevan hyödyntäminen ja parantaminen on parivaljakolle keskeinen teema. Mitä esimerkiksi tehdä modernismin synnyttämälle valtaval-

määrälle sosiaalista asuntotuotantoa? Monissa kaupungeissa esille nousee kierrätys. Miksi purkaa, kun täysin kunnossa olevaan rakennukseen voidaan 40 – 50 000 euron hinnalla asuntoa kohden tehdä lisäyksiä ja parannuksia, jolla saavutetaan parempi lopputulos kuin purkamalla ja täysin uuden talon rakentamisella, joka tulisi maksamaan 150 000 euroa asuntoa kohden? Purkaminen ei ole ikinä ympäristöystävällinen ratkaisu riippumatta siitä, kuinka vihreä rakennus tilalle rakennetaan.

Arkkitehdit näkevät oman roolinsa ulottuvan paljon pelkän rakentamisen ulkopuolelle. Työhön kuuluu olennaisena osana myös lainsäädännöllisen ja määräyksiin liittyvien ongelmien ratkaiseminen. Jatkuva tiedonhankinta erilaisista rakennusjärjestelmistä ja taloudesta mahdollistaa rakentamaan yhtä hyvät olot asukkaalle riippumatta heidän varakkuudestaan. Heidän mielestään sosiaalisella ja tavallisella asuntotuotannolla ei ole eroa. Asuminen on asumista.

Lacaton & Vassalin suunnittelemasa pariisilaisen kerrostalon saneerauksessa sovellettiin tällaista matalan kynnyksen remonttiratkaisua. Taloon asennettava hissi voitiin sijoittaa jo olemassaolevaan kuiluun porraskäytäväsä ja varsinainen asuntoihin kohdistuva uudistus, uusi yhdistetty julkisivu- ja parvekeratkaisu oli mahdollista asentaa vain yhdessä päivässä yksittäiseen asuntoon. Koko projekti suunniteltiin siten, ettei melua ja sotkua tule haitaksi asti, jolloin asukkaiden oli mahdollista muuttaa väliaikaisesti toiseen samassa talossa sijaitsevaan asuntoon.

Sittenkin julkisiin rakennuksiin laajentunut, lähes toimiston tavaramerkiksikin muodostunut tapa käyttää yksinkertaisia kasvihuoneisiin tarkoitettuja rakennusmateriaaleja ja -järjestelmiä juontaa juurensa tarpeesta saada rakennettua mahdollisimman läpikuultavasti mahdollisimman halvalla. Tämän johdosta tuli poiketa perinteisistä talonrakennusmateriaaleista.

Rakennuttajat, jotka eivät ole rakentamassa taloa itselleen, ovat sitä mieltä että kaikille pitäisi rakentaa samalla lailla. Lacaton & Vassal on kuitenkin kokemuksen kautta huomannut, että uudenlaiset, yllättävät tavat lähestyä asiaa tuottavat usein asukkaidenkin mielestä positiivisempia ratkaisuja.

Asukkaat myös käyttävät talojaan paremmin kuin suunnittelijat olisivat voineet kuvitella. Lacaton & Vassal pyrkii antamaan edulliseenkin asuintuotantoon ns. "ylimääräistä", joustavaa tilaa. Ihmiset ovat hyvin luovia kun heille tarjotaan tilaa jonka käyttötarkoituksen he voivat itse määrittellä.

"Missä vaiheessa arkkitehdin tulisi lopettaa työstäminen ja antaa käyttötarkoituksen tulla myöhemmin?" Nämä suunnittelijat nauttivat tästä kontrollin menettämisestä. ■

- Arkkitehdin ensimmäinen tehtävä on on ajatella ja päättää rakentaako vai eikö

Hyvä. Paha. Ruma? **Arkkitehtuurin asialla!**

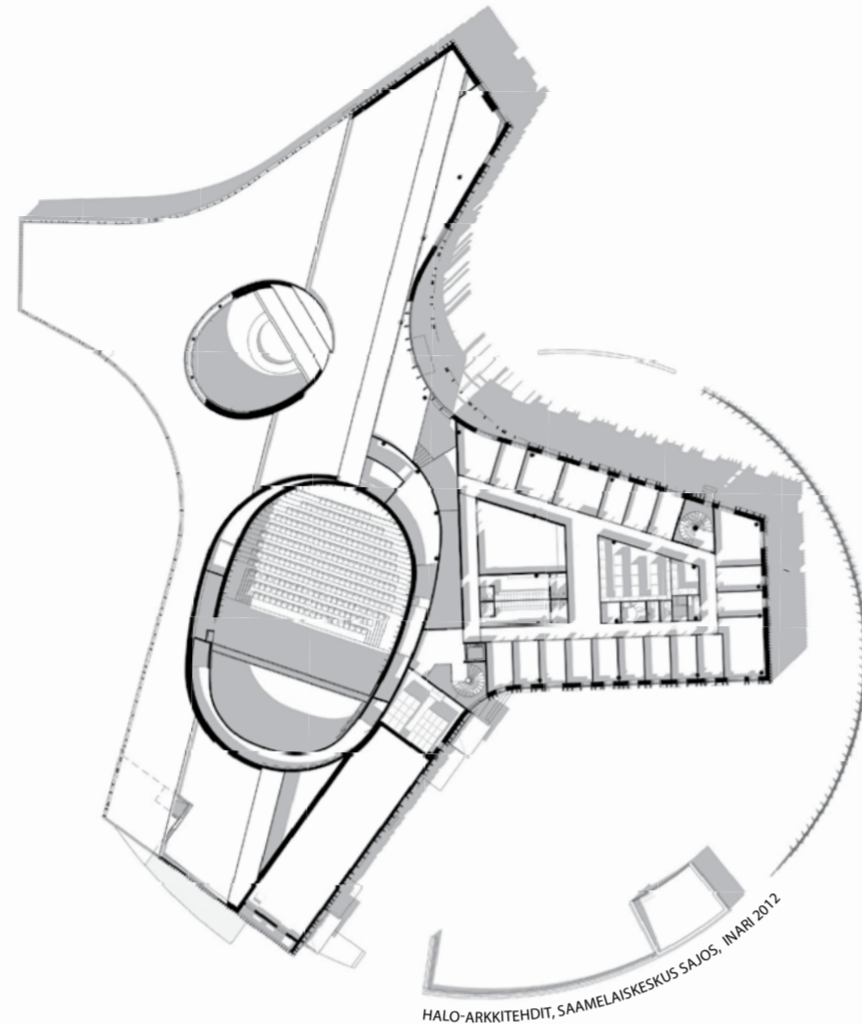
ark

ARKKITEHTI | FINNISH ARCHITECTURAL REVIEW

Moneen suuntaan avautuvia näkökulmia.
Tulossa muun muassa **kritiikkiä**, kesken-
eräisyyttä, pientaloja ja valtavia rakennuksia.
Myös **opiskelijoiden** juttuja julkaistaan, ideoita
voi lähettää osoitteeseen ark@safa.fi.

SAFA tukee opiskelijajäsentensä lehtitilausta.
Vuosikerta **49 €** (muut opisk. 70 €, norm. 97 €)*.
6 numeroa vuodessa.

* Hinnat Suomessa 2012. Tilaukset: www.ark.fi. Ulkomaantilaukset ja kysymykset: julkaisut@safa.fi.

www.ark.fi

ARCHICAD 16-FIN

NUORENA
SE ON VITSA
VÄÄNNETTÄVÄ!
Lataa ilmainen opiskelija-
versio osoitteesta
MyArchiCAD.com

Kuva: ArchiCAD 16-FIN -ohjelman kotimainen keulakuva, Fokka, on monikäyttöinen hybridirakennus ja maamerkki Helsingin Koivusaareen. Se on Terasstudio-opiskelijakilpailun voittaja, ja sen on suunnitellut arkkitehtiopiskelija Arto Ollila.

HYVÄ ARKKITEHTI- OPISKELIJA!

Uusi suomenkielinen **ArchiCAD 16-FIN** on ilmestynyt. Lataa oma ilmainen opiskelijaversiosi osoitteesta **MyArchiCAD.com** ja tutustu uuden ArchiCADin saloihin.

ArchiCAD 16-FIN esittelee runsaasti uusia mahtavia ominaisuuksia. Seuraavaksi muutama maistainen.

Muunne on ennennäkemätön ArchiCAD-työkalu, joka tekee suunnittelusta vapaata 3D-mallintamista. Nyt voit siis päästää luovuutesi valloilleen ja hiljentää opettajat harjoitustöilläsi. Myös huonekalujen, astioiden ja muiden yksityiskohtien mallintaminen sujuu Muunne-työkalulla mutkitta. Voit loihtia vaikka oman huonekalusarjan ja jakaa sen muiden suunnittelijoiden käyttöön uuden **BIMcomponents.com**-palvelun kautta.

ArchiCAD 16-FIN tarjoaa myös integroidun **energialaskennan**, parannettua **yhteensopivuutta**, havainnollisemman **3D-ympäristön** ja paljon muuta!

Tutustu heti ArchiCAD 16-FIN -versioon internetissä osoitteessa www.mad.fi.

SAFA

Opiskelijajäsenyys!
Arkkitehtiutiset-lehti!
Alennuksia! Työttömyysturva!
Oikeuksia ja vakuutuksia!

www.safa.fi/fin/opiskelijat

23 euroa!

10

Arkkitehtiopiskelijan kirjakauppa

Arkkitehtuuri- ja design | Rakentaminen | Harrasteet
Piirtimet, kaaviot, mallineet | Luonnos- ja kultopaperit

Tutustu valikoimaan ja tee tilauksesi kätevästi verkkokaupassa

www.oppitieto.fi
– oppikirjat ja opiskelutarvikkeet

www.rakennustietokauppa.fi
– muut kirjat ja tietotuotteet

Opiskelija-
alennus
-10 %

TIETOKirjakaupat:

Helsinki, Runeberginkatu 5 | Kuopio, Kauppakatu 40-42
Lappeenranta, Raatimiehenkatu 20 | Oulu, Uusikatu 32 | Tampere, Hallituskatu 9

Tietoa tulevaisuuden tekijöille

www.rakennustieto.fi

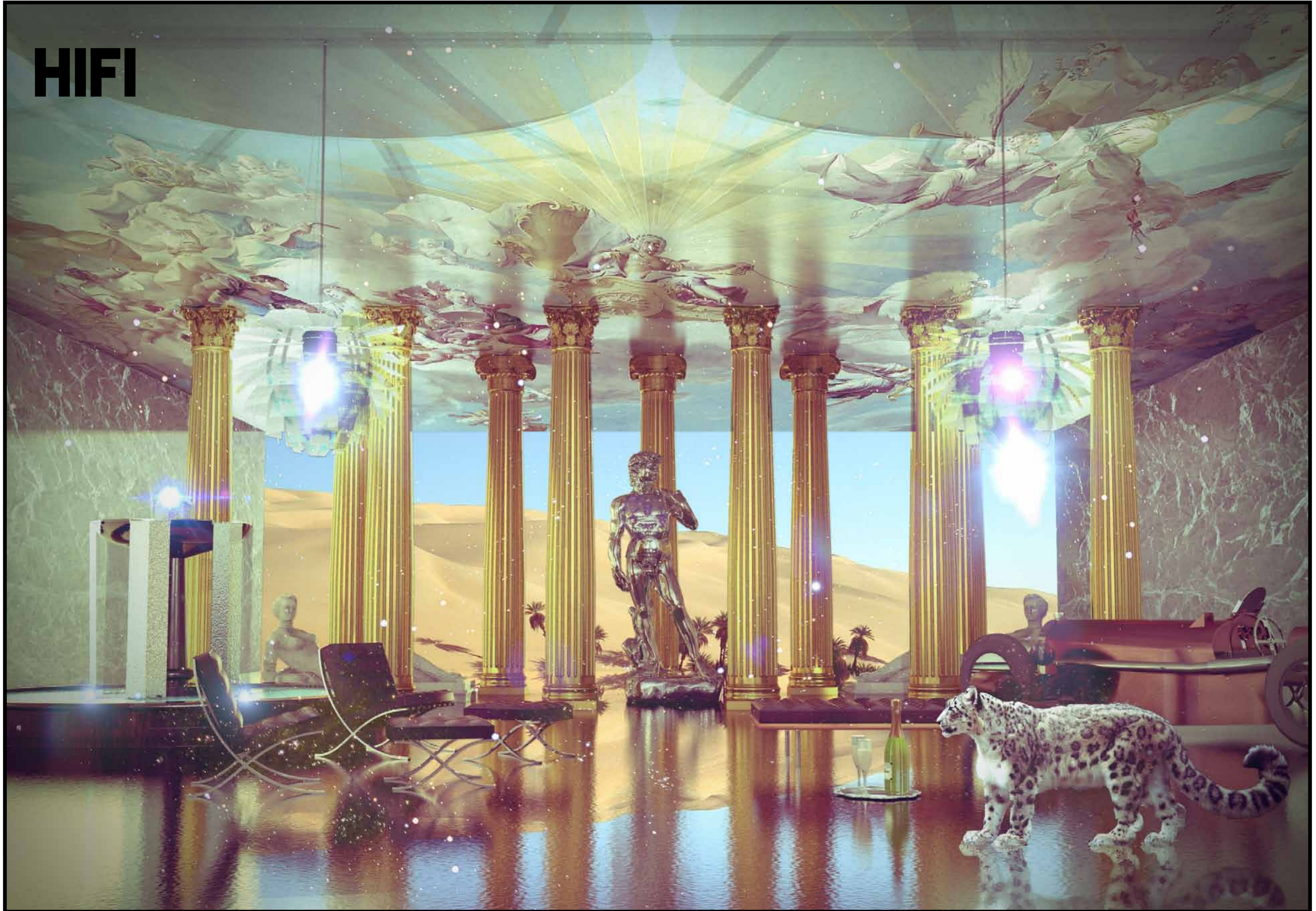
RAKENNUSTIETO

betoni

**viihtyisä
turvallinen
kestävä
ympäristö
kivestä**

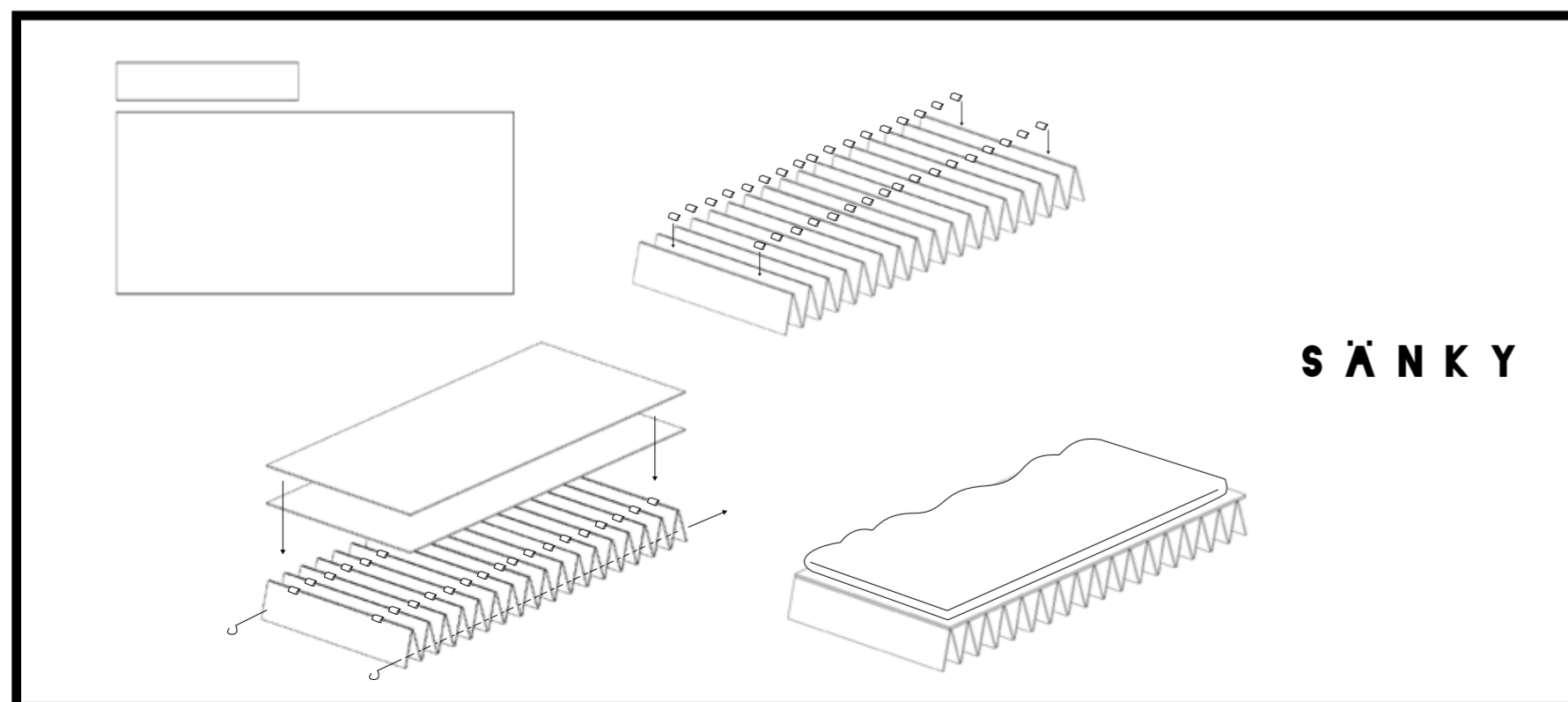
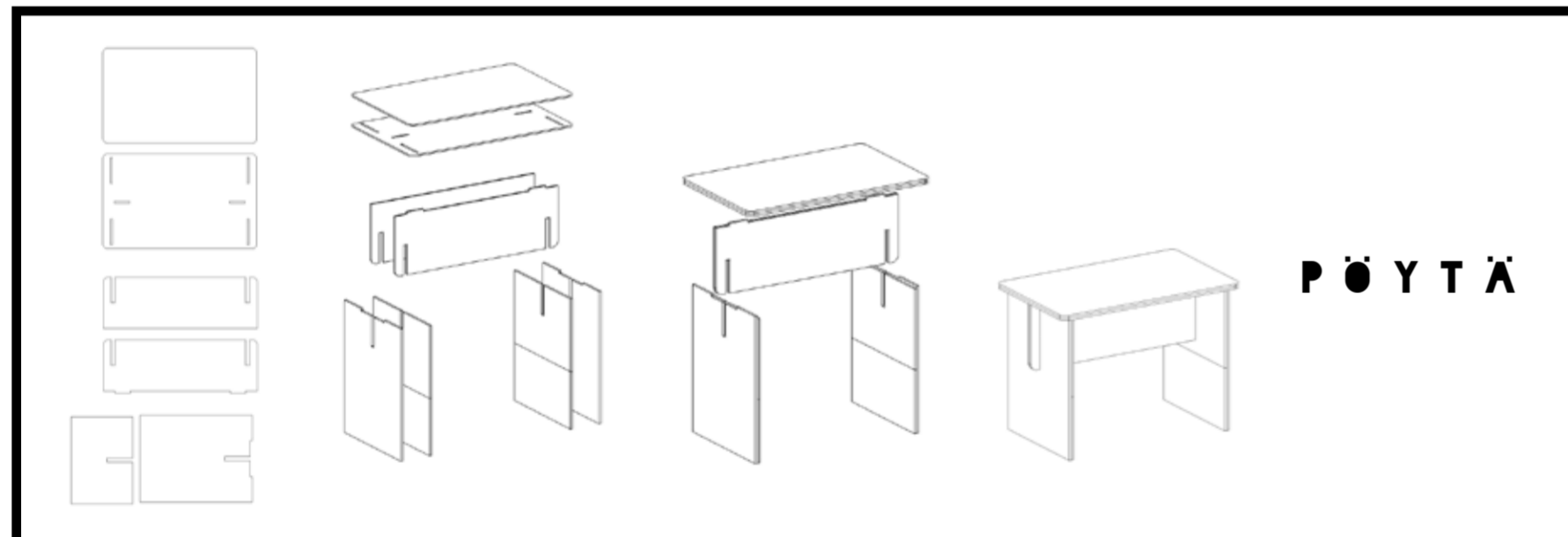
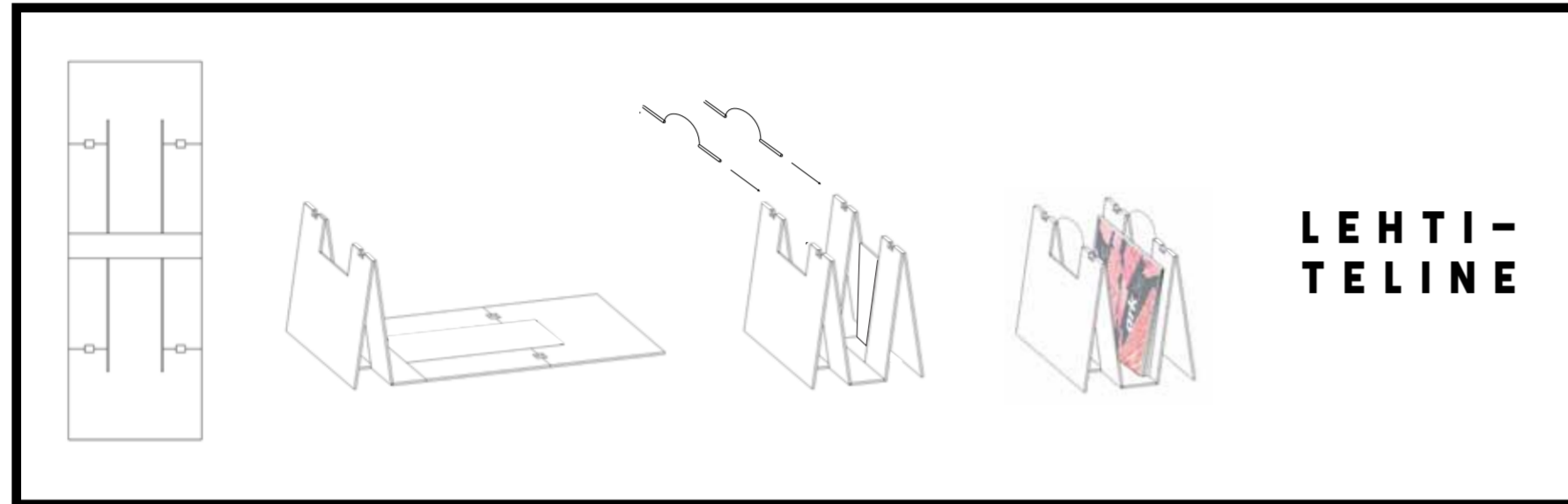
www.betoni.com

HIFI

TEE SE PAHVISTA

Karita Rytivaara

KAUPUNKI ON KOTINI ILMAINEN

Kaisa Karvinen

KAISA-KIRJASTON AVAAMINEN merkitsi minulle henkilökohtaista helpotusta. Enää ei tarvitsisi etsiä tyhjää työtilaa pienille projekteille. Enää minun ei tarvitsisi miettiä, mistä löydän ympärilleni rauhaa, motivoivan ympäristön sekä kirjoja. Enää en tarvitse työhuonetta tai työpistettä kotonani.

Tutustumiskäynnillä Kaisassa löysin muutakin tarpeellista: vessat. Ne olivat ilmaiset, puhtaat ja paperia piisasi. Saivatko Stockmannin vieraanvaraiset vesiklosetit tästä kilpailijan?

Stockmannin ja Akateemisen vessat kuuluvat kaupungin korkealuokkaisimpiin käymälöihin, joihin saattaa suunnata kevein mielin kohtaamatta henkilökunnan katsetta: "Tarkoitettu vain asiakkaille."

Myös julkisen tilan tarjoamat peseytymismahdollisuudet kohentuvat pian, kun Tuomas Toivosen ja Nene Tsuboin

Kulttuurisauna Merihaassa valmistuu. Ehkä kaupunkilaisia kokoava yhteis-saunominen löytää paikkansa helsinkiläisten arkiharrastuksena. Pienemmällä pesulla voi käydä Kiltahuoneen eteisen suihkussa. Kesäkuukausina kaupunki on täynnä pieniä pulahduspaikkoja.

Kun pitää panostaa, suosittelen suuntaamaan Sokokselle. Juhlameikin voi loihdita tavaratalon kemikaaliosaston testeritarjonnasta. Uudet bilekuteet löytyvät Kierrätyskeskuksen ilmaisreikeistä ja voi, roskalavat. Millaisia aarre-kätköjä! Lavoilta löytyy takkia, tuolia ja kahvipannua, jokaisen maun mukaan. Jotta apajille ehtii ajoissa, kannattaa seurata vaihtolavojen elämää osoitteesta: <https://www.facebook.com/groups/roskalava.helsinki> (Oululle ja Tampereelle on omat sivunsa, toim.huom.). Ilmaisia nettejä puolestaan löytyy niin yliopistorakennuksista kuin kahviloiden edustoilta. Kaisa-talossa-kin data kulki moitteitta.

Nälän iskiessä välipalaa on helppo napata ruokaosaston maistiaiskoreista. Jos pullakonsulentin kanssa keskuste-

lu luistaa, voi pitkön maistelulla saada vatsankin täyteen. Jos et kehtaa kysyä uutta pullakierrosta, odota sulkemisaikaa. Pian löytyvät samat kahvileivät kaupan takapihan roskiksesta. Saatapa saada haaviisi muutaman tomaatin.

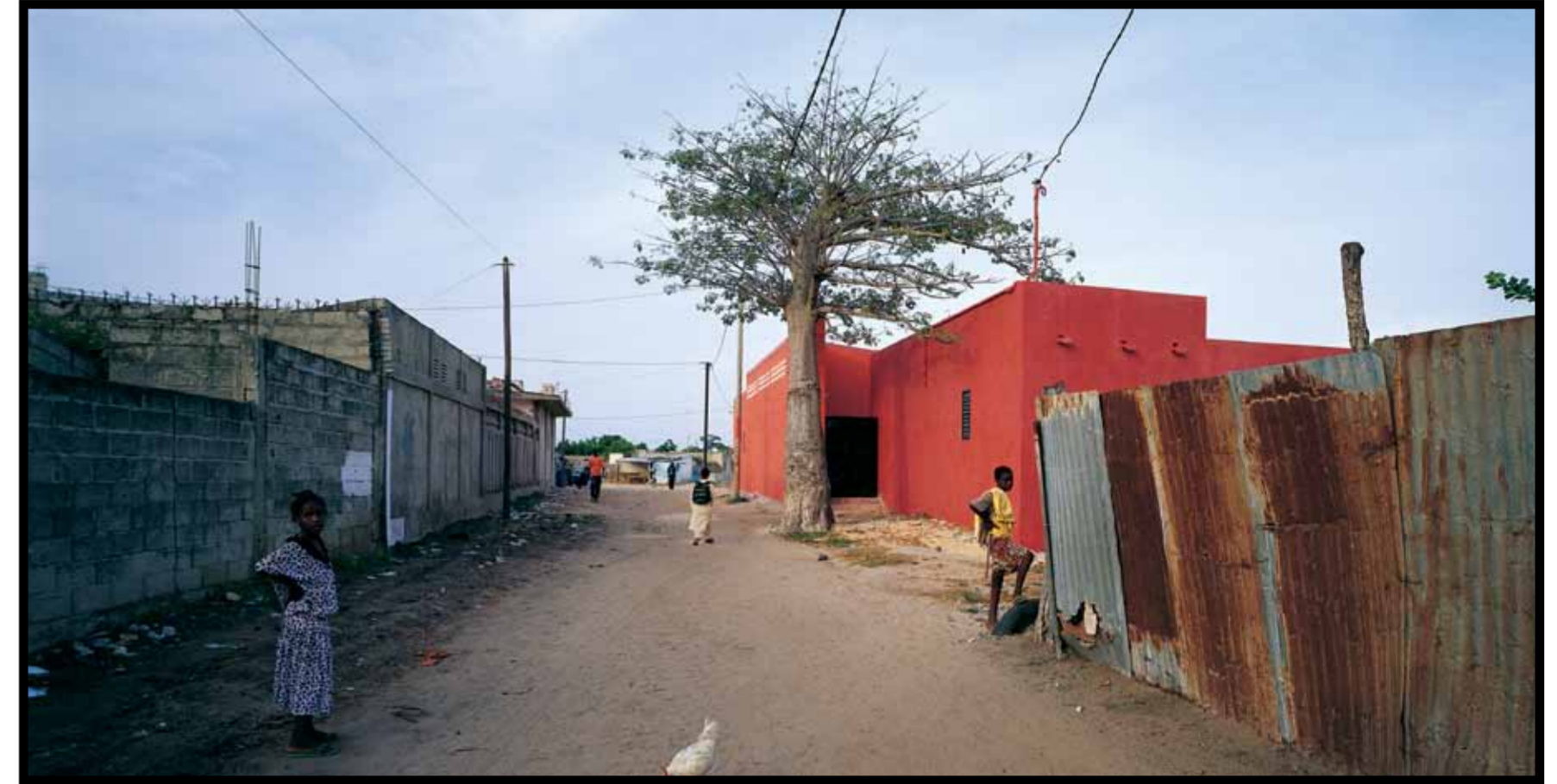
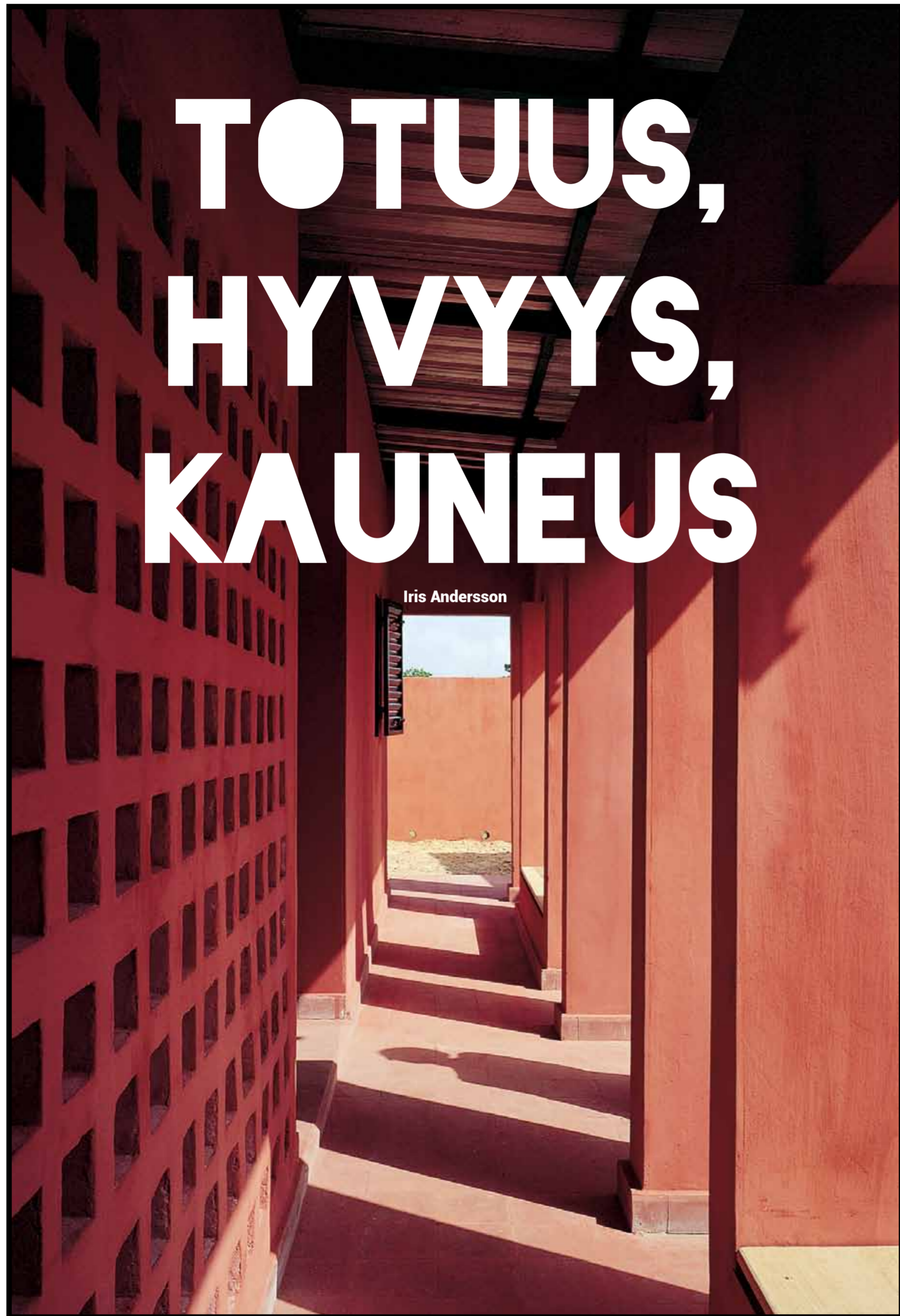
Julkisilla paikoilla sikeästi nukkuminen vaatii sitten jo todellisia urbanis-kilssejä. Uinuminen ei onnistu keneltä tahansa, missä tahansa. Tosin liikennevälineissä torkahtaminen tapahtuu usein vahingossa. Helsinki-Kauniainen -junassa ehtii nukkua reilut 20 minuuttia, Helsinki-Rovaniemi -radalla pääsee jo terveys-suositusten sisälle. Pikkutirsat voi ottaa myös vaateliiikkeiden sovituskopeissa, jos vain koppi on varustettu pikkujakkaran sijaan penkillä. Alennusmyyntiajat ovat parhaita. Puoleksi tunniksi varattu sovituskoppi ei kiinnitä kenenkään huomiota etenkin, jos kerää tarpeeksi paljon sovitettavaa. Iso untuvatakki ei juuri täkistä eroa.

Ei kaupunkilaishiiri kotia tai tukia tarvitse, ainakaan opiskeluaikana. ■

TOTUUS, HYVYYS, KAUNEUS

Iris Andersson

RUOHONJUURITASON ARKKITEHTUURI

TUKEE PARHAIMMILLAAN JO
OLEMASSA OLEVAA HYVÄÄ.

"SATTUMA" – VASTAUS, JOTA en odottanut määrätietoiseksi mieltämäni naisen suusta kuulevan kysymykseeni, mikä sai sinut lähtemään opiskelemaan arkkitehtuuria. Kesäillan lämmössä arkkitehti Jenni Reuter kertoo lukioikäisenä olleensa laajasti kiinnostunut eri aihepiireistä, kuten filosofista ja kuvataiteista, ja olisi voinut päätyä opiskelemaan melkein mitä vain. Hän unelmoi lavastajan ammatista, mutta myöntää jälkikäteen olevansa onnellinen, ettei päässyt sisään lavastustaiteen osastolle. Lavastein luotu tunnelma jää hetkelliseksi ja poisheitettäväksi, mikä on ristiriidassa hänen luonteensa kanssa.

Mikä on pitänyt sinut arkkitehtuurin parissa? "Olenko?" tunnustelee Reuter. Hän myöntää joskus pohtivansa omaa läsnäoloaan, sillä opettaminen, kirjagrafiikka sekä näyttelyarkkitehtuuri ovat saaneet näkyvän roolin perinteiseltä suunnittelutyöltä. Opiskelu aikana Reuter viihtyi Juhani Pallasmaan opissa. Pallasmaalta Reuter omaksui maailmannäkemyksen "elämä on arkkitehtuuria" makuineen ja valoineen. Pallas-

maan mukaan hyvän arkkitehdin tulee ymmärtää paljon maailmasta ja Reuter näkeekin laajan kiinnostuneisuutensa eduksi ammatissaan.

Kiinnostus vieraita kulttuureja kohtaan sai Reuterin osallistumaan yhdessä Helena Sandmanin ja Saija Hollmenin kanssa TKK:n kurssille Senegaliin 1996, millä oli suuri vaikutus kolmikon uralle. Keräämiensä apurahojen turvin he saivat toteutettua suunnittelemansa naistentalon, josta Juha Ilosen ottamat valokuvat päätyivät esille vuoden 2002 Venetsian biennalen Heikkinen-Komosen Afrikka-projektien rinnalle. Nykyisin länsimaisten suunnittelijoiden töistä kehitysmaissa on muodostunut oma genrensä, mutta Reuter näkee heidän työnsä olleen ideologiallaan ensimmäisiä lajissaan. Naistentalo sai paljon huomiota ja muodostui symboliseksi projektiksi hyvästä osoittaen, että on muitakin tapoja ja menetelmiä toimia.

Reuter näkee heidän tehneen asioita oikein Senegalissa vaikkei heillä ollut siihen vielä valmiuksia. Kaiken lähtökohdaksi on ollut paikallisuus. He hyö-

dynsivät paikallisia materiaaleja, paikallista työvoimaa sekä tietämystä. He työskentelivät rintarinnan paikallisten arkkitehtien, LVI- ja rakennesuunnittelijoiden sekä suomalaisen sosiologin kanssa. Kehitysmaissa tarvittava tieto on usein olemassa, mutta paikalliset eivät huomaa sitä katsoessaan asiaa liian läheltä. Kierrätystä pidetään köyhyyden merkinä ja yleisesti uskotaan länsimaissa tehtävän asiat paremmin, vaikkei näin välttämättä ole. Paikallisen arkkitehdin olisi ollut mahdotonta saada läpi naistentalosuunnitelmaa lasitiilien vaihtuessa pulloihin ja tuuletusaukkojen muuttuessa autonvanneiksi, mutta länsimaalaista arkkitehtia pidetään auktoriteettina ja erikoisena joka tapauksessa, kertoo Reuter. Hänen mukaansa arkkitehtien velvollisuus on myös tukea paikallista järjestelmää ja olla sillanrakentajana yritysten ja asukkaiden välillä. Kehitysmaihien ei ole mielekasta viedä monimutkaista tekniikkaa, jota ei voida siellä huoltaa, vaan arkkitehdin on edistettävä maan oman tekniikan käyttöönottoa. Tärkeää on,

että paikallisille syntyä tunne saavutuksesta. Ruohonjuuritason arkkitehtuuri tukee parhaimmillaan jo olemassa olevaa hyvää.

Hollmen Reuter Sandman toimiston tällä hetkellä työn alla olleet suunnitelmat Kairon roskankerääjille ovat Egyptin vallankumouksen myötä jäissä, mutta Reuter on optimistinen projektin toteutumisen suhteen. Zabbaleenit hankkivat toimeentulonsa keräten Kairon roskat oviin koputtamalla ja erikoistumalla niiden lajitteluun. Toimiston suunnitelma käsittää päiväkodin, hallintorakennuksen sekä iltapäiväkoulun ja tukeutuu zabbaleenien kierrätysmateriaaleihin. Reuter pitää kehitysmaihien suunnittelun luksuksena uusien materiaalien kokeilua ja mahdollisuutta teettää käsityötä paikallisilla. Kairon suunnitelmassa käytetään kierrätyslasia, paikallista kiveä ja alakatoissa räsymattoja. Puunkäytön ollessa rajoitettua ikkunoiden päälle tehtävät näkösuojat ovat kaavailtu toteutettavan kierrätysmateriaalista valmistetusta puuovikompositista taikka palmusta, jota

Keltainen värisuora putkikaivannosta kattoon

FINNFOAM®

Jenni Reuter

pidetään roskapuuna. Lasten piirtämien puutarhasuunnitelmien pohjalta on ajeltu tehdä mosaikki kierrätyslaatoista osoituksena vanhasta taidosta, jota voidaan hyödyntää edelleen modernissa arkkitehtuurissa.

Kierrätys on tärkeä lähtökohta arkkitehdille, mutta ennen sitä arkkitehdin tulisi Reuterin mukaan kyseenalaistaa pitääkö rakentaa ylipäättään, riittääkö olemassa olevan muutos ja parannus. Hän peräänkuuluttaa arkkitehteilta itsenäisempää toimintaa. Pyyntöjen odottelun sijaan arkkitehtien tulisi ottaa aktiivisempi rooli, olla itse mukana ja ehdottamassa. Länsimaissa rahapussien nyörien kiristeleminen johtaa kokeilun puutteeseen ja varmanpäälle rakentamiseen, milloin vaaditaan hyvää ylitsepuhumisentaitoa taikka valistunutta tilaajaa.

Yhteiskuntaan Reuter kokee vaikut-

tavansa eniten opettamalla uusia arkkitehdinalkuja, luennoimalla sekä kirjoittamalla. Suunnittelijana hän toivoo pienienkin projektien olevan esimerkkinä ihmisten välisestä kanssakäymisestä ja tiedon siirrosta.

Reuter ei erottaisi kestävään kehitykseen tukeutuvaa arkkitehtuuria omaksi leirikseen kaupallisesta ja huipputeknisestä arkkitehtuurista. Hänen mukaansa paras lähtökohta olisi näiden yhdistelmä. Tilanteesta riippuen voidaan turvautua joko vanhoihin rakennustapoihin taikka viimeisimpään teknologiaan. Hän korostaa avoimuutta uusille näkemyksille, sillä asenteiden muuttaminen on suunnittelun vaikein pala.

Olenaisinta arkkitehtuurissa Reuterille on elämän laadun parantaminen, ihmisten tekeminen onnellisiksi. Ympäristön tarkoitus on tuottaa mielihyvää syvemmin kuin kauneuden. ■

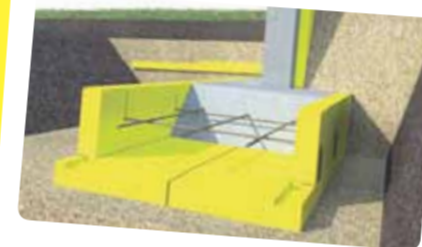
Kellarinseinäeriste

Yhdellä asennuksella vedenpaine-eriste ja lämmöneriste. Finnfoam-kellarinseinäeristeen rakenne optimoi sokkelin kosteusteknisen toimivuuden fyysiikan lakien mukaiseksi.

Katso asennusanimaatio www.finnfoam.fi

Anturamuotti

Routaeriste tulisi aina asentaa anturan alle, jolloin kylmäsilta saadaan tehokkaasti katkaistua. Eristeiden asentamisen ei tarvitse enää olla erillinen työvaihe vaan sama rakenne toimii myös anturamuottina. Finnfoam-anturamuotilla anturoiden tekeminen on helppoa ja erittäin nopeaa.

Katso asennusanimaatio www.finnfoam.fi

F-29

Homehtumattomat Passiivitaloeristeet

Paksuudet: 170 mm–400 mm,
Lambda λ 0,028

Finnfoam on eriste joka ei homehdu, sillä sen täysin yhtenäiseen ja suljettuun solurakenteeseen ei pääse mikrobikasvusto.* Finnfoamin solukaasuna on vain puhdas ilma. Lämmöneristyskyvyltään Finnfoam on aina huippuluokkaa. Ei ihme, että monien mielestä se on kodin paras eriste.

*VT:n tutkimus.

www.nollaenergiatalo.fi

Routaeristetesti

TM Rakennusmaailma 8/11

★★★★★

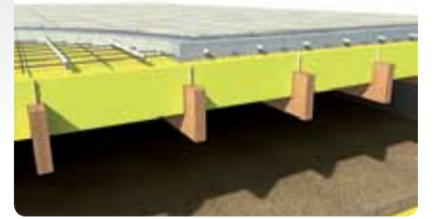
Putkikotelo

Asentamalla sekä tulovesiputki että lähtevä jätevesiputki samaan hiekalla täytettyyn Finnfoam-koteloon, saadaan edullisesti aikaiseksi lämmönvaihdin, jossa osa jäteveden lämmöstä saadaan talteen. Kotelon asentaminen on erittäin helppoa ja nopeaa!

Katso asennusanimaatio www.finnfoam.fi

Rossipohjaeriste

Tuulettuvan alapohjan tarvittava lämmöneristys, tuulensuoja, höyrysulku ja valumuotit saadaan asennettua yhdellä työvaiheella muutamassa minuutissa. Rossipohjaeriste toimii myös työmaa-aikaisena lattiana.

Katso asennusanimaatio www.finnfoam.fi

Tulppa®-märkätilajärjestelmä

Tulppa®
MÄRKÄTILALEVY
Vedenpitävin valinta.

Säästää aikaa, vaivaa ja rahaa. Vedeneristys valmiiksi jopa alle päivässä! Kosteusteknisesti turvallinen vedeneristyslevy. Asennus vaakaan, vesitiivis pontattu reunaprofiili. Patentoidun asennusjärjestelmän ansiosta kaikkialla tuplavarmistus.

FINNFOAM
MAAN PARAS ERISTE

www.tulppa.fi

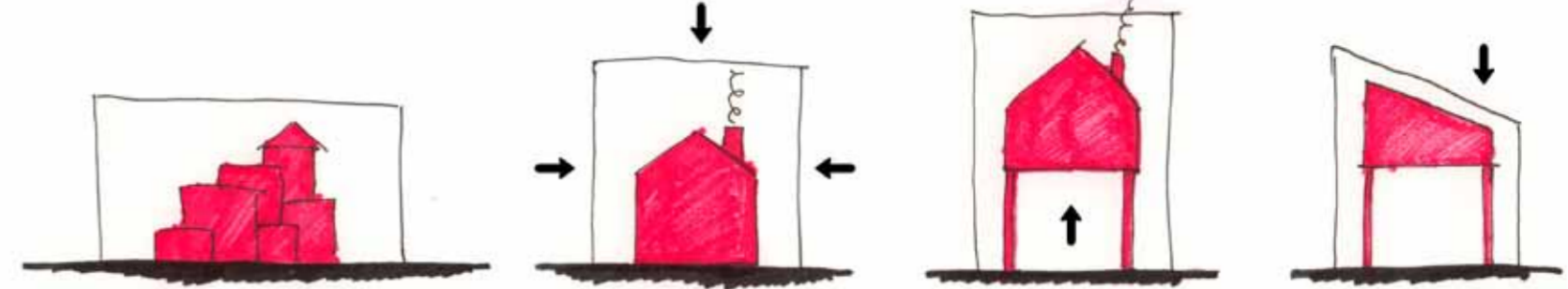
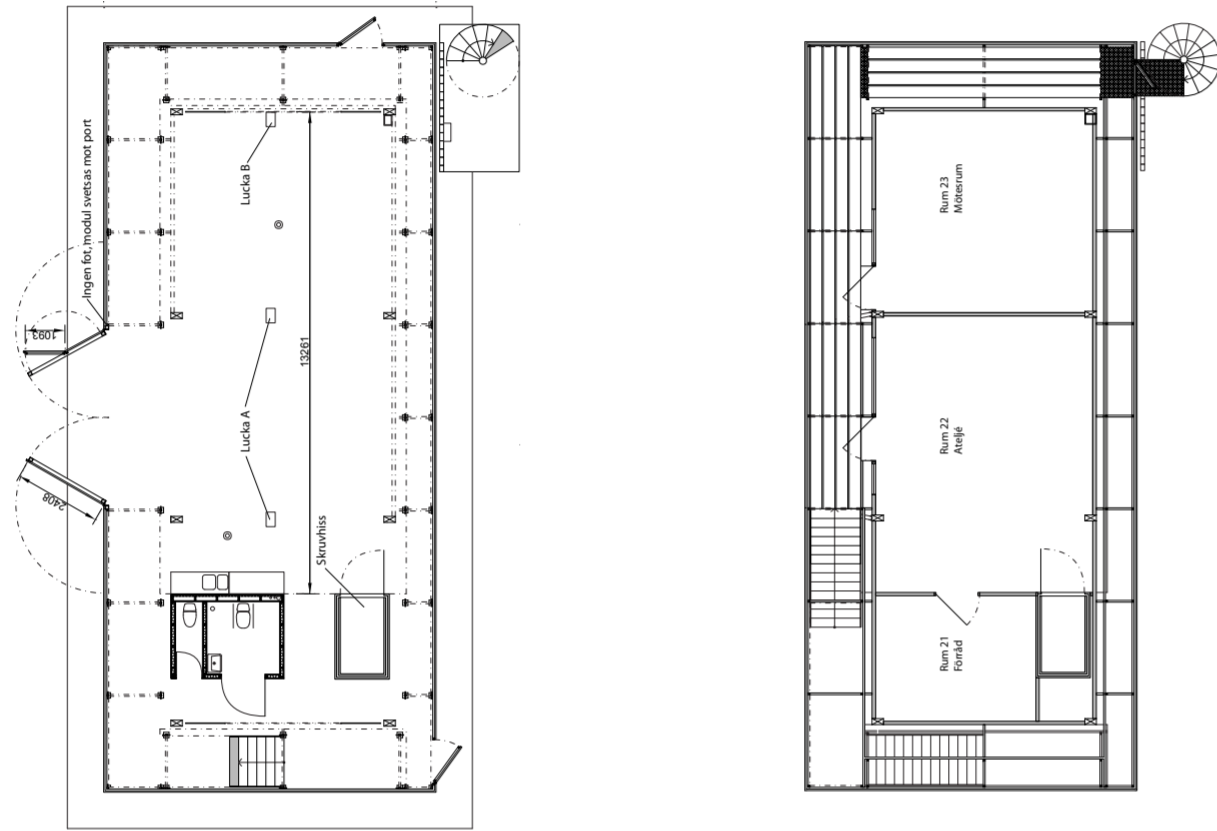
Lisää tietoa ja asennusvinkkejä netissä!

FINNFOAM®
MAAN PARAS ERISTE

CYKLOPEN

Teksti: Pijatta Heinonen

Kuvat: Victor Marx

TUKHOLMASSA KESÄN ALUSSA törmäsin lentolehtiseen jossa kerrottiin: "Soon construction will begin of a space that will question and challenge the very limits of the allowed, that will shake this city out of its neo-liberal dream as the social and economic divides come crashing to the ground like shackles."

Olin satunnaisesti törmännyt tarinoihin Tukholmaan kerran rakennetusta kulttuurikeskuksesta, Cyklopenista. Kesällä 2007 avattu keskus oli poltetu maan tasalle vain puolisen vuotta avajaisten jälkeen. Viime keväänä sain selville, että kulttuurikeskuksen pyörittämisestä vastuussa ollut yhdistys, Kulturkampanjen, oli aloittanut uuden keskuksen rakentamisen ja taloa tulitaisiin rakentamaan koko kesän ajan. Selasin Kulturkampanjen nettisivua, jossa etsittiin lisää aktivisteja ja rakentajia projektiin - koko talo oli tarkoitus rakentaa vapaaehtoisvoimin. Kesäkuussa liityin puolittutujen seuraan Cyklopenin ensimmäiseen keskiviikkopub-iltaan. Talosta oli tässä vaiheessa pystyssä vain kerroksen verran metallirakenteita. Heinäkuussa saapuessani kukonlau-

lun aikaan Tukholmaan en kehdannut herättää puolittutuja aikaisella puhe- linsoitolla ja päätin mennä Cyklopenin rakennustyömaalle, josta toivoin löytäväni ihmisiä. Kävelin rinkkini kanssa aamukahville ja tuntematon, ruotsia puhumaton ja rakennusvaiheesta täysin tietämätön vapaaehtoinen otettiin hyvillä mielin vastaan. Päädyn päiväksi hiomaan ja maalaamaan metallirakenteita kolmen muun rakentamisen käynnöistä yhtä ulalla olevan henkilön kanssa. Viimeisen kerran vierailin Cyklopenilla rakennuskauden lopettajajuhlissa 7.9. ja onnistuin pysäyttämään talon suunnitelleen Victor Marxin oluen ajaksi. Tätä artikkelia varten sain Marxilta usean sähköpostin verran tietoa kulttuurikeskuksen historiasta ja talon arkkitehtuurista.

Cyklopen lever vidare

Kulttuurikeskusprojekti alkoi vuosia sitten talonvaltauksilla, kuten Helsingin sosiaalikeskusprojekti aikanaan. Keskuksista varten vallattiin kunnan ja valtion

omistamia tyhjiä kiinteistöjä. Valtaajat vaativat oikeutta käyttää pitkään tyhjiään seisaita, julkisesti omistettuja rakennuksia omaehtoiseen kulttuuritoimintaan. Strategia ei kuitenkaan toiminut; Ruotsissa vallanpitäjät ovat todella tiukkoja talonvaltaajia kohtaan ja päädyttiin kierteeseen, jossa jokainen vallattu talo häädettiin kolmen viikon sisään. Kulttuurikeskuksen luomisen sijaan valtaajat päätyivät vuosiksi neuvotteluhooneisiin kaupungin virkamiesten kanssa. Poliitikot lupasivat auttaa talon löytämisessä sillä ehdolla, että talonvaltauksista luovuttaisiin. Lupauksista huolimatta taloa ei koskaan löytynyt vaikka tyhjiä kiinteistöjä oli runsaasti. Lopulta kaupunki tarjosi tyhjiä tontteja Högdalenissa. Neuvotteluihin väsyneet valtaajat päättivät ottaa vastaan tontin ja hakea rakennuslupaa. Virallisten asioiden hoitoon luotiin yhdistys, Kulturkampanjen.

Ensimmäistä Cyklopenia piirtäessään Marx oli opiskellut vasta vuoden arkkitehtuuria. Ystävä koulusta, Johan Meisel, sekä puuseppä Jonathan Redenhour auttoivat saamaan käsin tehdyt

rakennuspiirustukset kuntoon. Kun tuli aika aloittaa rakentaminen Kulturkampanjen organisoitui pienempiin ryhmiin, joista jokainen oli vastuussa tietyistä rakentamisen osa-alueista ja ohjasi prosessia omalla vastuualueellaan. Redenhour auttoi ryhmiä keräämään tarvittavaa tietotaitoa ja taloa rakennettiin kuin isona, pitkäkestoisena työpajana, vapaaehtoisvoimin.

Kolmen vuoden rakentamisen jälkeen kulttuurikeskus avattiin käyttöön mutta jo puolta vuotta avajaisten jälkeen uusnatsit polttivat sen. Palopommi oli heitetty ikkunan läpi juuri silloin, kun Cyklopenilla piti aikataulun mukaan olla antirasistinen kokous. Kokous oli onneksi peruttu edellisenä päivänä, joten kukaan ei loukkaantunut, mutta talo tuhoutui täysin.

Kulturkampanjen päätti rakentaa uuden talon, tällä kertaa pysyvällä rakennusluvalla. Ensimmäiseen taloon sitä ei ollut mahdollista saada, koska tontti ei ollut kaavoitettu. Uuden tontin etsimiseen meni kolme vuotta ja lopulta Kulturkampanjen hyväksyi Högdalenista tontin, joka kaavoitettaisiin pian. Mah-

dollisuus saada pysyvä rakennuslupa oli siis olemassa, mutta aluksi projekti sai vain viiden vuoden rakennusluvan. Koko Tukholman kaupungin alueella ei tällä hetkellä ole tyhjää tonttia, joka olisi kaavoitettu kulttuurikeskusta vastaavalle toiminnalle. Tulevaisuudessa Kulturkampanjen joutuu siis tekemään työtä saadakseen tonttinsa asianmukaisesti kaavoitetuksi. Jos tontti kaavoitetaan muuhun käyttöön, Cyklopenin rakennuslupa jää väliaikaiseksi ja viimeistään kymmenen vuoden päästä talo muuttuu laittomaksi.

Uuden Cyklopenin rakentamiseen rahaa kerättiin pääasiassa kulttuuritahtumilla ja kasaan saatiin noin 700 000 kr. Loput tämän hetken budjetista tuli rahastoilta Kronprinsessan Margaretas minnesfond ja Framtidens kultur. Nyt kokonaisbudjetista puuttuu noin 1,3 miljoonaa kruunua. Kulturkampanjen kerää rahaa koko talven ajan, jotta rakentamista voitaisiin jatkaa ensi keväänä.

Vuosi sitten kesällä Cyklopenille kaivettiin ja valettiin perustukset. Tänä kesänä Kulturkampanjen laati työaika- taulun, johon jokainen projektissa mukana oleva merkitsi ajankohdat, jolloin voisi rakentaa kokopäiväisesti. Aikataulu täyttyi ja joka arkipäivä vähintään kolme ihmistä työskenteli työmaalla kesäkuun ensimmäisestä elokuun loppuun. Viikko aikataulusta edellä kantava rakenne saatiin valmiiksi, rakennus käärittiin muoviin ja väliaikainen katto laitettiin paikalleen.

Arkkitehtuurista

Cyklopen kehittyi erilaisten tarpeiden ja tosiasioiden ristitulessa. Projektilla oli alusta lähtien äärimmäinen puute rahasta ja edeltävän talon kohtalosta oppineina haluttiin rakentaa niin palonkestävä rakennus kuin mahdollista. Toimijoiden kirjosta juontuen taloon kohdistui myös valtavasti erilaisia unelmia, vaatimuksia ja ajatuksia tulevaisuuden projekteista, joille tulisi luoda toteutusmahdollisuudet ja sopivat tilat. Arkkitehtuurin kehityskulku lähti liikkeelle metaforista kilpikonnan ja kaupunki. Syntyi talo, jolla on suojaava kuori kuten kilpikonnan ja joka toimii erilaisten

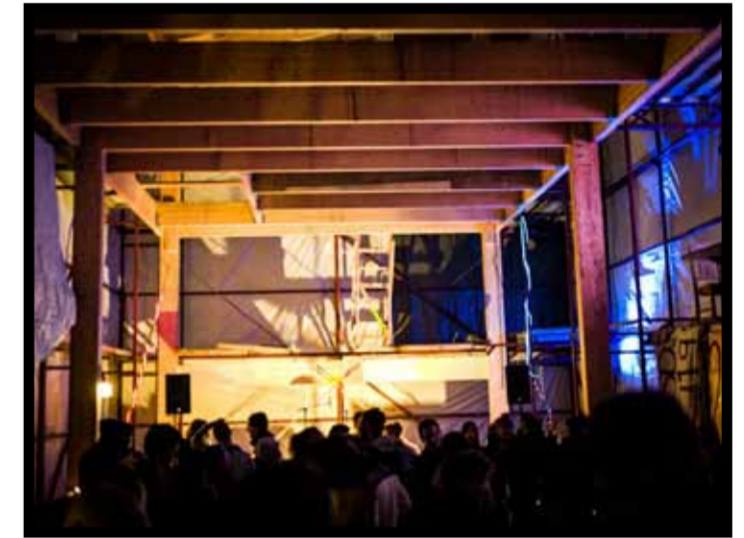
ihmisten, ajatusten ja tarpeiden kohtauspaikkana kuin kaupunki.

Marx päätti luoda tilan, joka olisi mahdollisimman joustava - sitä voitaisiin käyttää teollisena tilana kulttuurituotannolle, musiikkiesityksille tai julkisille kokouksille. Tämän lisäksi oli tarpeellista myös luoda pienempiä tiloja työpajoille, arkistolle ja kirjastolle, elokuvanäytöksille ja vastaavalle toiminnalle. Ratkaisuna oli jakaa erilaiset tilatarpeet kahteen kategoriaan, rauhalliseen ja aktiiviseen. Rauhallisiin toimintoihin, kuten työpajoihin, osallistuu usein pienempi määrä ihmisiä ja ne vaativat normaalin sisälämmityksen. Aktiiviset toiminnot eivät vaadi yhtä lämmintä tilaa ja niihin osallistuu usein suuri määrä ihmisiä.

Arkkitehtuurissa eri tilatarpeet ratkesivat niin, että taloa suojaava iso polykarbonaattikuori, joka luo ison avoimen tilan. Kuoren sisälle on sijoitettu pienempi, pilareilla seisova tila, boksi, rauhallista toimintaa varten. Kuorelle on laskettu sisälämpötilaksi +10 kun ulkona on -20. Boksi on eristetty kesämökille vaadittujen standardien mukaisesti ja yhdessä kuoren eristämisen kanssa kokonaisuus vastaa asuintalon eristystä. Isossa tilassa on rekan mentävät ovet, jotta isojakin rakennelmia voidaan tuoda sisään ja kuljettaa ulos. Isossa tilassa on myös erilliset moduulit vessoille ja pesualueille, joiden kattoja voidaan käyttää parvina.

Boksin katolla sijaitsee ullakko, joka toimii kasvihuoneena tai talvipuutarhana. Ullakolta, talon korkeimman seinän yläosasta, voidaan avata isot ikkunat, mikä päästää ilman kiertämään talon sisällä. Talon ilmanvaihto on pääosin painovoimainen, sillä suunnitelma mahdollistaa ilman vapaan kiertämisen boksin ympärillä. Suljetuissa tiloissa, vessoissa ja bokseissa, on myös koneellinen ilmanvaihto.

Talon kantava rakenne on liimapuu- ta. Pilarit kantavat "bokseja" ja kattoa sen yläpuolella. Metallinen sekundäärirakenne kantaa fasadia, portaikkoja ja yhdyskäytäviä. Metallirakenne luo palamattoman välitilan fasadin ja kantavan rakenteen välille, sen tarkoitus on estää tulta leviämästä. ■

CHRISTIANIA

SELOSTUSTEKSTI tähän

seier+seier/Flickr

seier+seier/Flickr

Antti Auvinen

seier+seier/Flickr

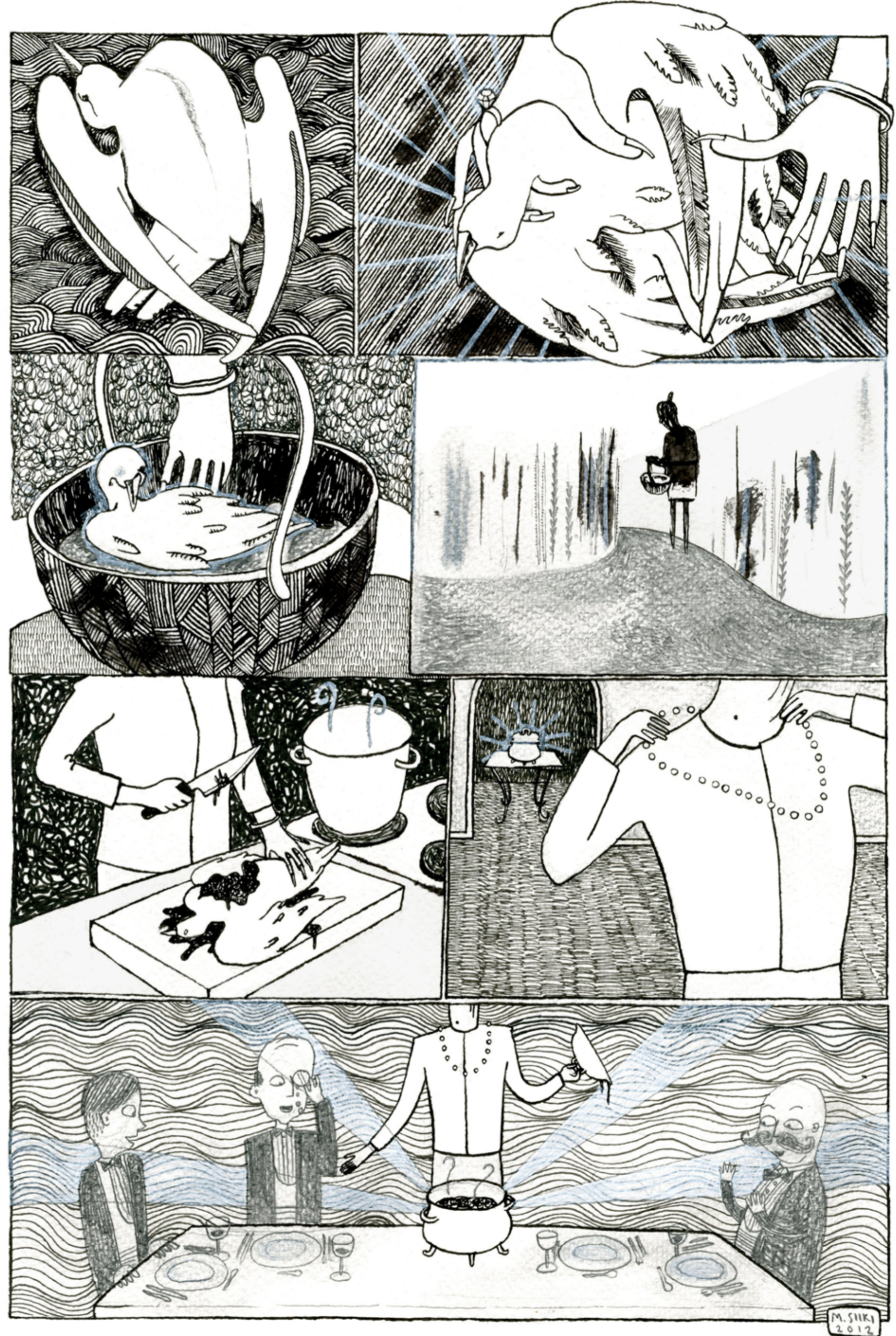

Antti Auvinen

OIKEEN KUVAN KOKONEN

Antti Auvinen

M. SIKI 2012

